

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки, підприємництва та маркетингу

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

МАКРОЕКОНОМІКА

підготовки бакалавра

спеціальності 075 Маркетинг

освітньо-професійної програми Маркетинг

Силабус освітнього компонента «МАКРОЕКОНОМІКА» підготовки бакалавра, галузі знань 07 Управління і адміністрування, спеціальності 075 Маркетинг, за освітньо-професійною програмою Маркетинг

Розробник: Єлісеєва Л.В., професор кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, доктор економічних наук, професор

Погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми

Алла ЛЯЛЮК

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри економіки, підприємництва та маркетингу
протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

Олена ПАВЛОВА

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	07 Управління і адміністрування 075 Маркетинг Маркетинг Перший (Бакалавр)	Нормативний
Кількість годин / кредитів 150/5		Рік навчання – 2023 / 2024
		Семестр – 2
		Лекції – 32 год.
ІНДЗ: немає		Практичні – 28 год.
		Самостійна робота – 80 год.
		Консультації – 10 год.
Мова навчання	українська	

II. Інформація про викладача

Слісєєва Людмила Володимирівна
Науковий ступінь – доктор економічних наук
Вчене звання – професор
Посада – професор кафедри економіки, підприємництва та маркетингу
Контактна інформація: +38-095-021-75-70, Yelisieieva.Liudmyla@vnu.edu.ua
Дні занять розміщено на: <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента.

Освітній компонент «Макроекономіка» спрямований на формування у здобувачів освіти системи знань, умінь і навичок із теорії розвитку макроекономічних явищ і процесів, інструментарію реалізації макроекономічної політики, що допоможуть приймати обґрунтовані управлінські рішення під час професійної діяльності.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета ОК – набуття студентами теоретичних знань та практичних вмінь щодо виявлення, аналізу причин, особливостей розвитку, способів подолання, пом'якшення негативних наслідків макроекономічних явищ і процесів, вивчення теоретичного інструментарію ринкового й державного регулювання національної економіки.

Основними завданнями вивчення ОК є засвоєння теоретичних основ макроекономічних явищ і процесів, макроекономічної політики, забезпечення макроекономічної рівноваги та практичного застосування отриманих знань.

3. Методи навчання: інтерактивні методи (інтерактивна лекція з використанням вербальних та ілюстративно-демонстраційних методів: розповідь, пояснення, презентація, демонстрація, запитання-відповідь), практичні методи (усне опитування, розв'язок практичних завдань, тестування).

4. Результати навчання (компетентності).

Згідно з освітньо-професійною програмою здобувачі освіти в результаті вивчення освітнього компонента «Макроекономіка» набувають таких компетентностей та програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність – Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері маркетингової діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК12. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК13. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК4. Здатність проваджувати маркетингову діяльність на основі розуміння сутності та змісту теорії маркетингу і функціональних зв'язків між її складовими.

ФК5. Здатність коректно застосовувати методи, прийоми та інструменти маркетингу.

ФК6. Здатність проводити маркетингові дослідження у різних сферах маркетингової діяльності.

ФК8. Здатність розробляти маркетингове забезпечення розвитку бізнесу в умовах невизначеності.

ФК9. Здатність використовувати інструментарій маркетингу в інноваційної діяльності.

ФК10. Здатність використовувати маркетингові інформаційні системи в ухваленні маркетингових рішень і розробляти рекомендації щодо підвищення їх ефективності.

ФК12. Здатність обґрунтовувати, презентувати і впроваджувати результати досліджень у сфері маркетингу.

ФК13. Здатність планування і провадження ефективної маркетингової діяльності ринкового суб'єкта в кросфункціональному розрізі.

ФК14. Здатність пропонувати вдосконалення щодо функцій маркетингової діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН03. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань у сфері маркетингу.

ПРН11. Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта.

5. Структура освітнього компонента

Таблиця 2

Назва змістовних модулів і тем	Формування компетентностей та програмних результатів навчання			Кількість годин					Форма контролю/ Бали
	ЗК	ФК	ПРН	Усього	У тому числі				
					лекції	практичні	самостійна робота	консультації	
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи макроекономіки									
Тема 1. Макроекономіка як наука	ЗК 3 ЗК 6 ЗК 7 ЗК12 ЗК13	ФК 4 ФК 5 ФК 6 ФК 8 ФК 9 ФК10 ФК12 ФК13 ФК14	ПРН03 ПРН11	4	2	-	2	-	О, ДС, Т / 2
Тема 2. Макроекономічна модель кругообігу ресурсів, продуктів і доходів	ЗК 3 ЗК 6 ЗК 7 ЗК12 ЗК13	ФК 4 ФК 5 ФК 6 ФК 8 ФК 9 ФК10 ФК12 ФК13 ФК14	ПРН03 ПРН11	6	2	2	2	-	О, ДС, Т / 2
Тема 3. Система національних рахунків та її основні показники.	ЗК 3 ЗК 6 ЗК 7 ЗК12 ЗК13	ФК 4 ФК 5 ФК 6 ФК 8 ФК 9 ФК10 ФК12 ФК13 ФК14	ПРН03 ПРН11	6	2	2	2	-	РЗ, Т / 1
Тема 4. Макроекономічні показники в системі національних рахунків	ЗК 3 ЗК 6 ЗК 7 ЗК12 ЗК13	ФК 4 ФК 5 ФК 6 ФК 8 ФК 9 ФК10 ФК12 ФК13 ФК14	ПРН03 ПРН11	5	-	-	4	1	О, ДС, Т / 2
Тема 5. Циклічність як форма економічного розвитку	ЗК 3 ЗК 6 ЗК 7 ЗК12 ЗК13	ФК 4 ФК 5 ФК 6 ФК 8 ФК 9 ФК10 ФК12 ФК13 ФК14	ПРН03 ПРН11	6	2	2	2	-	О, Т / 1
Тема 6. Зайнятість та	ЗК 3 ЗК 6	ФК 4 ФК 5	ПРН03 ПРН11	7	2	2	2	1	О, РМГ, Т / 2

безробіття в національній економіці.	ЗК 7 ЗК12 ЗК13	ФК 6 ФК 8 ФК 9 ФК10 ФК12 ФК13 ФК14							
Тема 7. Інфляційний механізм.	ЗК 3 ЗК 6 ЗК 7 ЗК12 ЗК13	ФК 4 ФК 5 ФК 6 ФК 8 ФК 9 ФК10 ФК12 ФК13 ФК14	ПРН03 ПРН11	6	2	2	2	-	О, РЗ, Т / 2
Тема 8. Товарний ринок.	ЗК 3 ЗК 6 ЗК 7 ЗК12 ЗК13	ФК 4 ФК 5 ФК 6 ФК 8 ФК 9 ФК10 ФК12 ФК13 ФК14	ПРН03 ПРН11	9	2	2	4	1	О, РМГ, Т / 2
Тема 9. Грошовий ринок. Попит на гроші.	ЗК 3 ЗК 6 ЗК 7 ЗК12 ЗК13	ФК 4 ФК 5 ФК 6 ФК 8 ФК 9 ФК10 ФК12 ФК13 ФК14	ПРН03 ПРН11	6	2	2	2	-	ДП, Т / 1
Тема 10. Пропозиція та рівновага на ринку грошей.	ЗК 3 ЗК 6 ЗК 7 ЗК12 ЗК13	ФК 4 ФК 5 ФК 6 ФК 8 ФК 9 ФК10 ФК12 ФК13 ФК14	ПРН03 ПРН11	6	2	-	4	-	О, ДС, Т / 2
Тема 11. Ринок праці.	ЗК 3 ЗК 6 ЗК 7 ЗК12 ЗК13	ФК 4 ФК 5 ФК 6 ФК 8 ФК 9 ФК10 ФК12 ФК13 ФК14	ПРН03 ПРН11	5	-	-	4	1	О, ДС, Т / 2
Тема 12. Споживання, заощадження та інвестиційні витрати.	ЗК 3 ЗК 6 ЗК 7 ЗК12 ЗК13	ФК 4 ФК 5 ФК 6 ФК 8 ФК 9 ФК10 ФК12 ФК13 ФК14	ПРН03 ПРН11	7	-	2	4	1	ДП, Т / 1

Тема 13. Сукупні витрати й ВВП.	ЗК 3 ЗК 6 ЗК 7 ЗК12 ЗК13	ФК 4 ФК 5 ФК 6 ФК 8 ФК 9 ФК10 ФК12 ФК13 ФК14	ПРН03 ПРН11	6	2	-	4	-	О, ДС, Т / 2
Разом за модулем 1				79	20	16	38	5	max 22 бали
Змістовий модуль 2. Реалізація макроекономіки									
Тема 14. Держава в системі макроекономічного регулювання.	ЗК 3 ЗК 6 ЗК 7 ЗК12 ЗК13	ФК 4 ФК 5 ФК 6 ФК 8 ФК 9 ФК10 ФК12 ФК13 ФК14	ПРН03 ПРН11	9	2	2	4	1	О, ДС, Т / 2
Тема 15. Монетарна політика.	ЗК 3 ЗК 6 ЗК 7 ЗК12 ЗК13	ФК 4 ФК 5 ФК 6 ФК 8 ФК 9 ФК10 ФК12 ФК13 ФК14	ПРН03 ПРН11	9	2	2	4	1	О, РЗ, Т / 2
Тема 16. Фіскальна політика та бюджетний дефіцит.	ЗК 3 ЗК 6 ЗК 7 ЗК12 ЗК13	ФК 4 ФК 5 ФК 6 ФК 8 ФК 9 ФК10 ФК12 ФК13 ФК14	ПРН03 ПРН11	9	2	2	4	1	О, РЗ, Т / 2
Тема 17. Модель IS-LM у закритій економіці.	ЗК 3 ЗК 6 ЗК 7 ЗК12 ЗК13	ФК 4 ФК 5 ФК 6 ФК 8 ФК 9 ФК10 ФК12 ФК13 ФК14	ПРН03 ПРН11	11	2	2	6	1	О, ДС, Т / 2
Тема 18. Соціальна політика та розподіл доходів у суспільстві.	ЗК 3 ЗК 6 ЗК 7 ЗК12 ЗК13	ФК 4 ФК 5 ФК 6 ФК 8 ФК 9 ФК10 ФК12 ФК13 ФК14	ПРН03 ПРН11	5	-	-	4	1	О, Т / 2
Тема 19. Міжнародна торгівля.	ЗК 3 ЗК 6 ЗК 7 ЗК12 ЗК13	ФК 4 ФК 5 ФК 6 ФК 8 ФК 9	ПРН03 ПРН11	8	2	2	4	-	О, Т / 2

		ФК10 ФК12 ФК13 ФК14							
Тема 20. Обмінні курси та валютна політика.	ЗК 3 ЗК 6 ЗК 7 ЗК12 ЗК13	ФК 4 ФК 5 ФК 6 ФК 8 ФК 9 ФК10 ФК12 ФК13 ФК14	ПРН03 ПРН11	6	-	2	4	-	О, Т / 2
Тема 21. Моделі загальної макроекономічної рівноваги у відкритій економічній системі.	ЗК 3 ЗК 6 ЗК 7 ЗК12 ЗК13	ФК 4 ФК 5 ФК 6 ФК 8 ФК 9 ФК10 ФК12 ФК13 ФК14	ПРН03 ПРН11	8	2	-	6	-	О, Т / 2
Тема 22. Економічне зростання.	ЗК 3 ЗК 6 ЗК 7 ЗК12 ЗК13	ФК 4 ФК 5 ФК 6 ФК 8 ФК 9 ФК10 ФК12 ФК13 ФК14	ПРН03 ПРН11	6	-	-	6	-	О, Т / 2
Разом за модулем 2				71	12	12	42	5	max 18 балів
Види підсумкових робіт									60
Підсумкова контрольна робота 1									ПКР/ 30 балів
Підсумкова контрольна робота 2									ПКР/ 30 балів
Всього годин / Балів				150	32	28	80	10	max 100 балів

Форма контролю*: ДС – дискусія; Т – тестування; РЗ – розв’язування задач, РМГ – робота в малих групах; Р – реферат; О – опитування; ПКР – підсумкова контрольна робота.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота здобувача освіти (СРЗО) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачем освіти самостійно під методичним керівництвом викладача. Прийом і консультування щодо виконання завдань самостійної роботи здобувачів проводяться викладачем згідно зі встановленим графіком.

До завдань самостійної роботи, які запропоновані здобувачам освіти, віднесено: вивчення лекційного матеріалу, робота з вивчення рекомендованої літератури, вивчення основних термінів та понять за темами дисципліни, підготовка до практичних занять, тестування, контрольна перевірка кожним здобувачем освіти особистих знань за запитаннями для самоконтролю тощо.

Окрім того, здобувач має самостійно опрацювати окремі питання з макроекономіки.

1. Макроекономіка як наука: місце макроекономіки в економічній науці, моделі змішаної економіки, основні положення неокейнсіанської та неокласичної теорій щодо розвитку макроекономічного аналізу.

2. Макроекономічна модель кругообігу ресурсів, продуктів і доходів: відмінність теоретичних підходів кейнсіанців та монетаристів до трактування тотожності витоків й ін'єкцій, взаємозалежність між потоками й запасами, притік, відтік капіталу у моделі кругообігу відкритої економіки.

3. Система національних рахунків та її основні показники: етапи розвитку СНР та її відмінність від Балансу народного господарства, рахунки та економічні операції в СНР.

4. Макроекономічні показники в системі національних рахунків: темпи зростання та приросту ВВП, недоліки ВВП, тіньова економіка, ВВП і суспільний добробут.

5. Циклічність як форма економічного розвитку: класифікація і періодичність криз, модель Калдора, теорії економічних криз.

6. Зайнятість та безробіття в національній економіці: повна зайнятість та ефективність виробництва, неповна зайнятість та рівень безробіття.

7. Інфляційний механізм: дефляція та її вплив на національну економіку, стагфляція й сламфляція, правило 70.

8. Товарний ринок: теорія ефективного сукупного попиту Дж. Кейнса, ефект храповика, причини й способи недопущення «перегріву» економіки, відмінність кейнсіанської та неокласичної моделей $AD - AS$.

9. Грошовий ринок. Попит на гроші: концепція попиту на гроші Баумоля-Тобіна, кембриджське рівняння, парадокс ощадливості.

10. Пропозиція та рівновага на ринку грошей: «майже гроші», діяльність небанківських фінансових інституцій та пропозиція грошей.

11. Ринок праці: попит на працю: класичний і кейнсіанський підходи, пропозиція праці, рівновага на ринку праці.

12. Споживання, заощадження та інвестиційні витрати: функція споживання Кузнеця, національні заощадження, інвестиції в житло, запаси, основний капітал, інвестиції та нагромадження капіталу.

13. Сукупні витрати й ВВП: кумулятивний вплив мультиплікатора-акселератора на економіку, заперечення дії мультиплікатора з боку класиків.

14. Держава в системі макроекономічного регулювання: обмеженість ринкового механізму, відмови держави, теорія адаптивних та раціональних очікувань, проблема економічного вибору: ефективність чи рівність, пошук правил економічної політики, теореми Коуза, суспільні й квазісуспільні блага.

15. Монетарна політика: небанківські фінансові й кредитні установи як суб'єкти грошово-кредитної системи, особливості сучасної грошово-кредитної системи, антиінфляційна монетарна політика.

16. Фіскальна політика та бюджетний дефіцит: обмеженість дискреційної та недискреційної фіскальної політики, концепції збалансування державного бюджету, податки: система й еволюція, короткострокові та довгострокові наслідки зростання державного боргу.

17. Модель IS-LM у закритій економіці: зовнішні шоки у моделі IS-LM, функція сукупного попиту, проблеми ефективності економічної політики держави в моделі IS-LM.

18. Соціальна політика та розподіл доходів у суспільстві: межа бідності: абсолютна і відносна, прожитковий мінімум, соціально-економічна мобільність і суспільний прогрес, система соціального захисту населення.

19. Міжнародна торгівля: аргументи на користь та проти політики протекціонізму, експортовані й неекспортовані товари та зміна структури внутрішнього виробництва, проблеми зовнішньої заборгованості країн з відкритою економікою.

20. Обмінні курси та валютна політика: використання прямих методів у валютній політиці та їх ефективність, стерилізація.

21. Моделі загальної макроекономічної рівноваги у відкритій економічній системі: фактори, які визначають рівень світової процентної ставки, відмінності в моделях залежно від виду гнучкого та фіксованого валютних курсів.

22. Економічне зростання: способи вимірювання економічного зростання, функція Коба-Дугласа, крива виробничих можливостей і економічне зростання, глобальні виклики як чинник економічного зростання.

IV. Політика оцінювання

Оцінювання відбувається згідно Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 30.08.2023 р. https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/2023_Polozh_pro_otzin.pdf

Політика викладача щодо здобувача освіти ґрунтується на засадах ефективної співпраці. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватись термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом, заздалегідь повідомляти викладача про відсутність на занятті. Через об'єктивні причини (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний план навчання) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Під час вивчення ОК при поточному контролі оцінюванню підлягають результати навчання, що виявляються через продемонстровані здобувачем знання та набуті уміння й навички, а саме: за роботу на практичних заняттях; за виконання завдання самостійної роботи.

Під час проведення підсумкових контрольних робіт передбачене оцінювання результатів навчання, які здобувач набув після опанування навчального матеріалу змістового модуля. Передбачено 2 підсумкові контрольні роботи, які можуть проводитися у формі: письмового тестування чи розв'язування практичних завдань.

Викладач завчасно інформує здобувачів про терміни проведення, зміст та форму підсумкових контрольних робіт.

Політика викладача щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються у ВНУ імені Лесі Українки на основі Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки (<https://bit.ly/3dquuuY>).

Визнання результатів навчання, отриманих у формальній освіті, можливе: під час переведення здобувача освіти з іншого закладу вищої освіти; під час поновлення здобувача освіти на навчання до ВНУ імені Лесі Українки; за результатами навчання в рамках програм академічної мобільності, програм «Подвійний диплом»; за результатами вступу на перший (бакалаврський) рівень на базі освітнього рівня «фаховий молодший бакалавр», освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»; за результатами навчання, здобутими з використанням елементів дуальної освіти; під час навчання здобувача освіти у двох і більше закладах освіти або ОПП.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, визнаються шляхом валідації.

Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як ОК в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом ОК.

Здобувачі освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги, майстер-класи, наукові публікації, науково-дослідна робота, робота у наукових гуртках, індивідуальні завдання, що поглиблюють навчальний матеріал освітньої компоненти, навчання на таких платформах як: Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших) в обсязі, що загалом не перевищує 10% від загального обсягу кредитів, передбачених ОП. На бакалаврському рівні це не більше ніж 6 кредитів.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або

під час вивчення ОК, але довший термін, наприклад, не пізніше 01 грудня та 01 травня, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання.

Політика щодо академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Списування під час виконання практичних завдань заборонені. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача вищої освіти є підставою для її незарахування незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Вимоги до академічної доброчесності визначаються Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників ВНУ імені Лесі Українки (<https://bit.ly/3QNPrNT>). Здобувач освіти має неухильно дотримуватися Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/aagxg>).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Терміни виконання практичних робіт, самостійної роботи викладач повідомляє на перших заняттях. Письмові роботи, які виконуватимуться з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Терміни ліквідації академічної заборгованості визначає розклад заліково-екзаменаційної сесії.

Політика щодо додаткових (бонусних) балів. За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, спортивних змаганнях, мистецьких конкурсах тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/2023_Polozh_pro_otzin.pdf).

Додаткові (бонусні) бали, які за тематикою відповідають освітньому компоненту, зараховуються за такі види робіт: опублікована наукова стаття у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікація тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали; - підготовка та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт, конкурсі дипломних і магістерських робіт – 7 балів; – перемога у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, вс еукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт, конкурсі дипломних і магістерських робіт – 15 балів; – подача проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль проводиться у формі письмового екзамену згідно з затвердженим розкладом.

Підсумкова семестрова оцінка з освітнього компоненту (за 100-бальною шкалою) визначається двома способами як сума складових: 40 балів за поточне оцінювання і 60 балів за підсумкові контрольні роботи або 40 балів за поточне оцінювання та 60 балів за екзамен.

Підсумкова семестрова оцінка виставляється без складання іспиту, якщо здобувач освіти відвідав не менше 75% усіх лекційних занять освітнього компоненту, успішно виконав усі завдання, передбачені силабусом освітнього компоненту, і набрав при цьому 75 балів і більше. Така оцінка виставляється у день проведення екзамену за умови обов'язкової присутності здобувача освіти. У разі незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, здобувач освіти складає екзамен (60 балів), а його результат за підсумкові контрольні роботи анулюється.

Екзаменаційна оцінка визначається в балах від 0 до 60 за результатами виконання екзаменаційних завдань. Наприклад, здобувачу освіти пропонується дати відповідь на 3 питання, кожне з яких оцінюється в 20 балів.

Структура екзаменаційного білету

№ 5

1. Предмет та об'єкт макроекономіки.
2. Види інфляції.
3. Інструменти міжнародної торгівлі.

Здобувачу освіти пропонується письмово дати відповідь на 3 питання, кожне з яких оцінюється в 20 балів.

Перелік теоретичних питань до екзамену:

1. Об'єктивна необхідність дослідження макроекономіки та її функції.
2. Предмет та об'єкт макроекономіки.
3. Методологія макроекономічної науки.
4. Становлення та розвиток макроекономіки.
5. Поняття потоку й запасу. Двосекторна модель кругообігу доходів і продуктів.
6. Модель кругообігу закритої економіки за участю держави.
7. Модель кругообігу відкритої економіки. Поняття «витоків» та «ін'єкцій».
8. Економічний зміст та принципи побудови системи національних рахунків.
9. Валовий внутрішній продукт та методи його обчислення.
10. Макроекономічні показники та спосіб їх вимірювання.
11. Реальні та номінальні величини. Цінові індекси.
12. Сутність, причини виникнення та види економічних циклів.
13. Теорії циклічного розвитку.
14. Фази економічного циклу.
15. Антициклічна політика держави.
16. Причини інфляційних процесів.
17. Види інфляції.
18. Теорії інфляції.
19. Взаємозв'язок інфляції та безробіття. Крива Філіпса.
20. Наслідки інфляції та способи її подолання.
21. Антиінфляційна політика.
22. Безробіття як порушення макроекономічної рівноваги.
23. Концепції зайнятості та їх еволюція.
24. Втрати від безробіття. Закон Оукена.
25. Ринок праці.
26. Сукупний попит та його чинники.
27. Сукупна пропозиція: кейнсіанський і класичний підходи.
28. Модель AD – AS як базова модель економічної рівноваги.
29. Сутність грошей та грошові агрегати.
30. Структура попиту на гроші: класичний та кейнсіанський підходи. Чинники попиту на гроші.
31. Грошово-кредитна система: суть, структура, типи.
32. Чинники, які визначають пропозицію грошей.
33. Створення грошей банківською системою.
34. Рівновага на ринку грошей.
35. Споживання та чинники, які його визначають. «Загадка споживання».
36. Заощадження як функція доходу. Парадокс ощадливості.
37. Теорії споживання.
38. Інвестиції як фактор сукупного попиту. Чинники інвестицій.
39. Модель мультиплікатора-акселератора.
40. Сукупні витрати і рівноважний ВВП.
41. Мультиплікатор сукупних витрат.
42. Вплив державного сектору на ВВП.

43. Вплив зовнішньої торгівлі на ВВП.
44. Модель «витрати-випуск».
45. Модель «ін'єкції-витоки».
46. Сукупні витрати і потенційний ВВП. Рецесійний та інфляційний розриви.
47. Роль держави в змішаній економіці. Відмови ринку й держави.
48. Суспільні блага та їх види.
49. Основні теорії макроекономічного регулювання.
50. Зміст, цілі та інструменти економічної політики.
51. Ефективність економічної політики. Закон А. Вагнера. Ефективність В. Парето.
52. Бюджет та бюджетний дефіцит.
53. Державний борг та способи його обслуговування.
54. Податкова політика. Крива Лаффера.
55. Суть і види фіскальної політики. Автоматичні стабілізатори.
56. Інструменти впливу Центрального банку на пропозицію грошей.
57. Види монетарної політики та їх недоліки.
58. Передавальний механізм та ефективність монетарної політики.
59. Доходи населення та їх вимір.
60. Розподіл доходів у суспільстві. Крива Лоренца.
61. Добробут населення та його вимір.
62. Соціальна політика держави.
63. Теорія міжнародної торгівлі.
64. Інструменти міжнародної торгівлі.
65. Платіжний баланс.
66. Валютний курс: суть та види.
67. Фактори, що його визначають валютний курс.
68. Валютна політика.
69. Міжнародні системи валютних курсів.
70. Економічне зростання та його види.
71. Фактори, що визначають економічне зростання.
72. Модель загальної макроекономічної рівноваги Хікса-Хансена.
73. Модель економічного зростання Домара – Харода.
74. Модель економічного зростання Р. Солоу.
75. Модель загальної макроекономічної рівноваги Манделла-Флемінга.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям

1–59	Незадовільно	Fx	необхідне перекладання

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література

1. Макаренко М. І., Семененко Т. О., Петрушенко Ю. М. Макроекономіка: підручник. Суми: Сумський державний університет, 2021. 307 с.
2. Макроекономіка: методичні рекомендації до практичних занять / Упоряд. Л. Єлісеєва. Луцьк, 2023. 38 с.
3. Arnold R. A. Macroeconomics. London: Cengage Learning, 2019. 611 p.
4. Blanchard O., Amighini A., Giavazzi F. Macroeconomics: A European Perspective. Boston: Pearson, 2017. 593 p.
5. Dodge E. AP Macroeconomics. New York, Chicago, San Francisco, London: Mc Graw Hill, 2023. 425 p.
6. Sloman J., Garratt D. Essentials of Economics. London: Pearson, 2022. 554 p.

Додаткова література

1. Аналітична економія. Макроекономіка і мікроекономіка: підручник / За ред. С.М. Панчишина. Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка. К.: Знання, 2012. 723 с.
2. Базилінська О. Я. Макроекономіка: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2014. 442 с.
3. Гронтковська Г. Е., Косік А. Ф. Макроекономіка: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2010. 672 с.
4. Єлісеєва Л.В. Особливості розвитку ринку житла в Україні: мікро- та макроекономічні аспекти. *Економічний аналіз*. 2022. Том 32. № 3. URL: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/view/2381>
5. Єлісеєва Л.В. Методологічні підходи до аналізу соціального капіталу як економічного інституту на мікро-, макrorівнях та економічних наслідків синергії кооперативної взаємодії. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки: журнал* / уклад. О. В. Стащук, М. Б. Кулинич. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. № 2 (26). С. 24-34.
6. Козакова О. М., Забарна Е. М. Макроекономіка: підручник. Херсон: Олді-плюс, 2018. 428 с.
7. Макроекономіка: базовий курс [Електронний ресурс]: навч. посіб. / За ред. І. Малий. К.: КНЕУ, 2016. 254 с.
8. Макроекономіка: навчальний посібник / За ред. В. Базилевича. К.: Знання, 2013. 703 с.
9. Abel A. B., Bernanke B. S., Croushore D. Macroeconomics. New York: Prentice Hall, 2019. 639 p.
10. Acemoglu D., Laibson D., List J. Macroeconomics. Boston: Pearson Education Limited, 2015. 432 p.
11. Breitenlechner M., Geiger M., Scharler J. Monetary policy announcements, consumers' inflation expectations, and readiness to spend. *Macroeconomic Dynamics*. 27 February 2023, pp. 1-22. URL: <https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/734F01DA782F86DCB8AE346161C49900/S1365100523000020a.pdf/monetary-policy-announcements-consumers-inflation-expectations-and-readiness-to-spend.pdf>
12. Krugman P., Wells R. Macroeconomics. New York: Worth Publishers, 2015. 690 p.
13. Mankiw G. Macroeconomics. New York: Worth Publishers, 2016. 642 p.
14. Occhino F. The macroeconomic effects of the tax cuts and jobs act. *Macroeconomic Dynamics*. Volume 27, Issue 6, September 2023, pp. 1495-1527. URL: pp. 1495-1527.

URL: <https://www.cambridge.org/core/journals/macroeconomic-dynamics/article/abs/macroeconomic-effects-of-the-tax-cuts-and-jobs-act/AEB95ED5742BD4F304038CAA75E59AEC>

Інформаційні ресурси

1. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Міністерство економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
3. Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>
4. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/>
5. Country Level Economics: Macroeconomic Variables and Markets /Illinois university. URL: <https://www.coursera.org/learn/country-level-economics>
6. Macroeconomics for Business Management / Fundação Instituto de Administração. URL: <https://www.coursera.org/learn/macroeconomics-for-business-management>
7. Macroeconomics /Khan Academy. URL: <https://www.khanacademy.org/economics-finance-domain/macroeconomics>
8. Journals of Cambridge University Press. URL: <https://www.cambridge.org/universitypress>
9. Journals of Oxford Academic. URL: <https://academic.oup.com/journals/>